

Lekce kyberbezpečnosti v Městské knihovně Neratovice [1]

Autor:

- [HOLMANOVÁ, Miroslava](#) [2]

Číslo:

- [2023, ročník 32, číslo 2](#) [3]

Rubrika:

- [Trendy v knihovnách](#) [4]

Klíčová slova:

- [bezpečnost](#) [5], [Městská knihovna Neratovice](#) [6], [vzdělávání v knihovnách](#) [7]

Ve školním roce 2022/2023 se [naší knihovně](#) [8] podařilo navázat spolupráci s manažerem prevence kriminality z Městského úřadu Neratovice Mgr. Jaroslavem Mikešem, díky kterému jsme se zapojili do programu prevence kriminality v Neratovicích. Dohodli jsme uspořádání lekcí kyberbezpečnosti pro druhé a šesté třídy a odpovídající ročníky gymnázia. Tématem lekcí byl bezpečný pohyb v kybersvětě, kybergrooming, sexting, fake news a kyberšikana.

Žáci druhých tříd se naučili, že pravidlo nemluvení s cizími lidmi se týká i lidí, kteří se s nimi chtějí seznámit na internetu. Vysvětlili jsme si, co jsou osobní a soukromé údaje a proč je důležité je nikomu nesdělovat. Dále jsme si povídali o falešných zprávách a že je na internetu možné nalézt v podstatě jakoukoli informaci. Žáci nejprve netušili, co si pod pojmem falešné zprávy představit; to se ale změnilo, když se seznámili s pojmem fake news. Přes fake news jsme se dostali ke kyberšikaně, kterou bych s žáky ráda probrala podrobněji ve školním roce 2023/2024.

Pro žáky šestých tříd jsme připravili program společně s již zmíněným preventistou kriminality Jaroslavem Mikešem a s Kateřinou Květoňovou, vedoucí Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Tématem byla rizika kybergroomingu a sextingu. Během lekce se žáci dozvěděli, jak snadné je někoho vyhledat, pokud má svůj účet nastaven jako veřejný, co by rozhodně neměli nikdy zveřejňovat na sociálních sítích, jaká jsou rizika při zveřejnění osobních nebo soukromých údajů. Během krátkých scének se dozvěděli, co je kybergrooming, jaký je obvykle jeho průběh i jaké mohou být následky. Žáci se naučili, jak rozeznat manipulaci a citové vydírání, jakým způsobem získává útočník důvěru oběti a pomocí dalších manipulačních technik i intimní materiály, které mu v dalších fázích mohou sloužit k vylákání na schůzku a vydírání. Ukázali jsme si, jak v kybersvětě ověřit, že si skutečně píšeme s tím, s kým si myslíme, a ne s někým, kdo má falešný profil, což žáci velmi ocenili. Ke konci jsme si řekli, co je třeba udělat, pokud se dostaneme do problémů, a kam se obrátit pro pomoc. Na rozloučenou dostali žáci malé vizitky s kontakty na [Linku bezpečí](#) [9], Linku důvěry a telefonní kontakt na poradnu ohledně rizik na internetu.

Podílet

Judita • 2 minuty

Bezpečně na internetu

Osobní údaje	Co ještě nesdílet	Lživé informace	Kyberšikana	Pomoc
Jméno a příjmení Přidat komentář	Kam chodíme do školy Přidat komentář	Fake news Falešné zprávy Přidat komentář	Dlouhodobé ubližování, vysmívání, ponižování Přidat komentář	Pomoc ve tvém okolí - rodiče, učitelé, kamarádi, ... Přidat komentář
Kolik nám je let, datum narození Přidat komentář	Kam chodíme na kroužky Přidat komentář	Země je placatá Přidat komentář	Může probíhat přes telefon, počítač Přidat komentář	Linka bezpečí POMOC@LINKABEZPECI.CZ linkabezpeci.cz KABEZPECI.CZ Linka Bezpečí Přidat komentář
Kde bydlíme, adresu Judita 4 měsíce Ulice a číslo domu, město, PSČ Přidat komentář	Jakou máme elektroniku, šperky Přidat komentář	Actimel obsahuje bakterie z kachních střev Přidat komentář		
Telefonní číslo Přidat komentář	Cenné obrazy Přidat komentář	Od někoho dostaneme hodně peněz Přidat komentář		Telefonní čísla Policie 158 Městská policie 156 Záchranka 155 Hasiči 150 112 Přidat komentář
E-mail Přidat komentář	Drahé věci Přidat komentář	Slunce obíhá kolem Země Přidat komentář		
Číslo platební karty Přidat komentář	Fotit se a natáčet nahý Přidat komentář	Po očkování budeme cítit a budou na nás držet magnety Přidat komentář		
Rodné číslo Přidat komentář	Drahé zvíře Přidat komentář	Lidé z Afriky jsou hloupí Přidat komentář		
Přihlašovací údaje Přidat komentář	Jestli máme zbraně Přidat komentář			
Neříkat nic o rodičích Přidat komentář	Jsme sami doma Přidat komentář			
	Kdy jedeme na dovolenou Přidat komentář			
	Hesla Přidat komentář			

[10] _ [11]

Z výuky pro druhou třídu (zdroj: archiv Městské knihovny Neratovice)

Celkem náš program navštívilo šest druhých tříd, devět šestých tříd a jedna sedmá třída z místních základních škol, dvě skupiny žáků ze školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a dvě třídy primánů víceletého Gymnázia Františka Palackého. Informace pro přípravu lekcí jsem čerpala převážně na webu projektu [E-Bezpečí](#) [12] a ze zdrojů zveřejněných [Národním úřadem pro kybernetickou a informační bezpečnost](#) [13] (NÚKIB).

U žáků jsem zaznamenala zájem o probíraná témata a pozitivní reakce. Učitelé druhých tříd nám doporučili témata více zpřístupnit takto malým dětem, například formou pohádek. To považuji za velmi dobrý nápad a ráda bych pohádkovou kyberbezpečnost zařadila do naší stálé nabídky vzdělávání. Od učitelů i žáků šestých tříd jsme dostali velmi pozitivní zpětnou vazbu. Díky vtipným scénkám Jaroslava Mikeše a Kateřiny Květoňové se žáci dobře bavili a lekce tak byla zajímavější. Oběma patří poděkování za inspirativní spolupráci.

Pilotní roční považujeme za vydařený a vítáme, že v rámci prevence kriminality je kyberbezpečnost považována za stejně důležitou jako například prevence drogových závislostí. Doufáme, že se nám v těchto aktivitách podaří pokračovat i nadále.

URL zdroje: <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-2/lekce-kyberbezpecnosti-v-mestske-knihovne>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-2/lekce-kyberbezpecnosti-v-mestske-knihovne>
- [2] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/autori/holmanova-miroslava>
- [3] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-2>
- [4] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/rubriky/trendy-v-knihovnach>
- [5] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/bezpecnost>
- [6] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/mestska-knihovna-neratovice>
- [7] <https://bulletinskip.skipcr.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/vzdelavani-v-knihovnach>
- [8] <https://www.knihovnaneratovice.cz/>
- [9] <https://www.linkabezpeci.cz/>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1032/holmanova2.jpg>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1032/holmanova1.jpg>
- [12] <http://e-bezpeci.cz/>
- [13] <https://nukib.cz/>